

آیا صحابه به عائشه ناسزا گفته اند؟

پاسخ:

در دیدگاه اهل سنت، عائشه همسر رسول خدا صلی الله علیه وآله جایگاه خاصی دارد؛ به طوری که توهین کنندگان به عائشه را کافر و ... نامیده و فتوی به وجوب به قتل آن ها داده اند؛ از طرف دیگر اهل سنت عدالت تمامی اصحاب رسول خدا صلی الله علیه وآله را قطعی می دانند .

مدارك این مطلب را در مقدمه مقاله «**مشروعیت سب و لعن از دیدگاه اهل سنت**» به صورت کامل آورده ایم. حال در این جا به مواردی اشاره می شود که همین اصحاب که عدالت همه آن ها قطعی است، به عائشه همسر رسول خدا صلی الله علیه وآله جسارت ها و توهین های زشتی کرده اند که در ادامه به مدارك آن ها اشاره خواهد شد .

صحابه ای که به عائشه دشنام داده اند

در کتب اهل سنت آمده است که تعدادی از صحابه به عائشه ، دشنام داده اند ، اینان عبارتند از :

گروهی از صحابه در ماجرای افك (طبق نظر اهل سنت) :

عن عائشة أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَطَبَ النَّاسَ فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ وَقَالَ مَا تُشِيرُونَ عَلَيَّ فِي قَوْمٍ يَسُبُّونَ أَهْلِي مَا عَلِمْتُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُوءٍ قَطُّ ...

صحیح البخاری ج ۶ ص ۲۶۸۳ ش ۶۹۳۶

عائشه از رسول خدا ' روایت می کند که برای مردم سخنرانی نمودند ؛ پس ستایش و ثنای خداوند کرده و فرمودند : در مورد گروهی که خانواده من (عائشه در قضیه افك) را دشنام می دهند و من در گذشته از ایشان هیچ بدی ندیده ام ، چه نظری را به من پیشنهاد می کنید ؟ ...

ناسزای عثمان بن عفان به عائشه :

ثم أقيمت الصلاة فتقدم عثمان فصلي فلما كبر قامت امرأة من حجرتها فقالت أيها الناس اسمعوا قال ثم تكلمت فذكرت رسول الله صلي الله عليه وسلم وما بعثه الله به ثم قالت تركتم أمر الله وخالفتم رسوله أو نحو هذا ثم صمتت فتكلمت أخري مثل ذلك فإذا هي عائشة وحفصة قال فلما سلم عثمان أقبل علي الناس فقال إن هاتان الفتانتان فتنتا الناس في صلاتهم وإلا تنتهيان أو لاسبنتكما ما حل لي السباب ...

الجامع معمر بن راشد ج ۱۱ ص ۳۵۵ - مصنف عبد الرزاق ج ۱۱ ص ۳۵۶

نماز برپا شد و عثمان جلو رفته و تکبیر گفت ؛ در این هنگام زنی از حجره خویش ایستاده و گفت : ای مردم بشنوید و سپس در مورد رسول خدا ' سخن گفته و گفت اوامر رسول خدا ' را ترك کردید و با وی مخالفت کردید و ... سپس سکوت کرد ؛ سپس دیگری ایستاده و همین سخنان را گفت ؛ و آن دو زن عائشه و حفصه بودند ؛ وقتی که عثمان سلام نماز را داد گفت : این دو زن فتنه گر مردم را در نماز به فتنه انداختند و اگر از این کار دست برندارند هر دشنامی که به ذهنم برسد به ایشان خواهم داد !!!

ناسزای حکیم بن جبلة به عائشه :

1- وكان حكيم بن جبلة فيمن غزا عثمان (رض) وكان يسب عائشة (رض)

مقتل الشهيد عثمان ج ١ ص ٢٢٨

حكيم بن جبلة از کسانی بود که با عثمان جنگید و به عائشه دشنام می داد .

2- فغاداهم حكيم بن جبلة وهو يسب وبيده الرمح فقال له رجل من عبد القيس من هذا الذي تسبه قال عائشة قال: يا بن

الخبیثة أأم المؤمنین تقول هذا؟

الكامل في التاريخ ج ٣ ص ١٠٧ .

پس حکیم بن جبله در حالیکه دشنام می داد و نیزه ای در دست داشت ، به آنان حمله کرد ؛ شخصی از عبد القیس به او

گفت: چه کسی را دشنام می دهی؟

پاسخ داد: عائشه را.

گفت : ای فرزند زن ناپاک ؛ آیا به ام المومنین چنین می گویی؟ ...

ترجمه حکیم بن جبله

ابن اثیر در مورد او می گوید :

قال ابن الأثير: أدرك النبي صلي الله عليه وسلم ... وكان رجلا صالحا له دين مطاعا في قومه وهو الذي بعثه عثمان علي

السند...

أسد الغابة لابن الأثير ج ٢ ص ٤٠ .

اورسول خدا را درك کرده است... شخص صالح ، دين دار و از روساي قوم خویش بود و او بود که عثمان او را والي برسد کرد

ابن حجر نیز در الاصابة او را از صحابه می داند :

الإصابة ج ٢ ص ١٨١

الأعلام لخیر الدین الزرکلي ج ٢ ص ٢٦٩ .

ناسزاي زينب بنت جحش همسر رسول خدا (ص) به عائشه :

گذشت که در بخاري و مسلم و سنن ابي داود آمده است که او به عائشه دشنام داد و عائشه نیز متقابلا به او دشنام داد :

فَأَرْسَلَنَ زَيْنَبَ بِنْتَ جَحْشٍ فَأَتَتْهُ فَأَعْلَظَتْ وَقَالَتْ إِنَّ نِسَاءَكَ يَنْشُدْنَكَ اللَّهُ الْعَدْلَ فِي بِنْتِ بَنِ أَبِي قُحَافَةَ فَرَفَعْتَ صَوْتَهَا حَتَّى تَنَاولَتْ عَائِشَةَ وَهِيَ قَاعِدَةٌ فَسَبَّتَهَا

صحيح البخاري ج ٢ ص ٩١١ ش ٢٤٤٢ كتاب الهبة باب من أهدي إلي صاحبه وتحري بعض نسايه دون بعض

همسران پیامبر زينب بنت جحش (همسر پیامبر) را فرستادند .

او به نزد پیامبر 'آمده و به درستی سخن گفت ! و افزود که زنان تو از تو می خواهند که عدالت را بین زنان اجرا کنی ! و

صدای خویش را بالا برد ! و سپس سخن خود را به سویی عائشه متوجه کرده در حالیکه او نشسته بود ، به عائشه دشنام داد !

همین روایت را مسلم با کمی اختلاف در مضمون ذکر کرده است :

فَأَرْسَلَ أَرْوَجُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَيْنَبَ بِنْتَ جَحْشٍ زَوْجَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ... فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أَرْوَجَكَ أَرْسَلَنِي إِلَيْكَ يَسْأَلُنكَ الْعَدْلَ فِي ابْنَةِ أَبِي قُحَافَةَ قَالَتْ ثُمَّ وَقَعْتُ بِي فَاسْتَطَالَتْ عَلَيَّ

صحيح مسلم ج ٤ ص ١٨٩١ ش ٢٤٤٢ كتاب فضائل الصحابه باب في فضل عائشه

زنان پیامبر زينب دختر جحش ، همسر پیامبر را به نزد آن حضرت فرستادند... او گفت: ای رسول خدا! همسران تو مرا فرستاده

اند و از تو می خواهند که در مورد عائشه عدالت را اجرا کنی ! و سپس به من دشنام داد . و مدتی طولانی چنین کرد .

ناسزاي صفيه همسر رسول خدا (ص) به عائشه :

أخبرنا محمد بن عمر أخبرنا محمد بن عبد الله بن جعفر عن بن أبي عون قال قالت عائشة كنت أستب أنا وصفية فسببت أباه فسببت أبي وسمعه رسول الله صلي الله عليه وسلم فقال يا صفية تسبين أبا بكر يا صفية تسبين أبا بكر

الطبقات الكبرى ج ٨ ص ٨٠ ، اسم المؤلف: محمد بن سعد بن منيع أبو عبدالله البصري الزهري الوفاة: ٢٣٠ ، دار النشر : دار صادر - بيروت

عائشه گفته است كه من و صفيه به يكديگر دشنام مي داديم ! من به پدر او دشنام دادم ؛ او نيز به پدر من دشنام داد ! رسول خدا (ص) سخن او را شنیده و فرمودند : اي صفيه ! به ابوبكر دشنام مي دهی !؟

موسسه تحقیقاتی حضرت زهرا (سج)

گروه پاسخ به سئوالات

موسسه تحقیقاتی حضرت زهرا (سج)